

Nr 541.

Av herr **Sjölin m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 107, angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 107 ha föreslagits lönegradsuppflyttningar av vissa tjänster vid arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen. Bland de tjänster på styrelsens tekniska byrå, för vilka bl. a. erfordras examen från teknisk högskola, finnas två förste byråingenjörstjänster i lönegraden Ca 27, för vilka någon uppflyttning icke föreslagits.

Undertecknade ha gjort sig närmare underrättade om förhållandena på tekniska byrån och därvid funnit, att särskilt stora krav på kunnighet och erfarenhet från verksamhet såväl utom som inom arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen måste ställas på de högre tekniska befattningshavarna. Dessa ha till huvudsakligaste uppgift att handlägga tekniskt komplicerade och andra kvalificerade ärenden, som från industrien, yrkesinspektionen m. fl. hänskjutas till arbetarskyddsstyrelsen, samt att övervaka, att tillverkare och försäljare av maskiner och andra tekniska anordningar iakttaga sina i arbetarskyddslagen angivna skyldigheter. Då resultaten av byråns arbete i stor utsträckning äro normgivande för hela yrkesinspektionsverksamheten, böra befattningarna besättas med den främsta expertisen på ifrågavarande området inom arbetarskyddet. För arbetets effektivitet och kontinuitet är det även av stor vikt, att befattningarna icke växla innehavare mer än vad som är oundgängligen påkallat.

Med hänsyn till det ovan sagda ävensom till vad som nedan närmare påvisas beträffande arbetsuppgifternas art, omfattning och fördelning ha undertecknade funnit det vara synnerligen angeläget, att även de båda ovannämnda förste byråingenjörstjänsterna bliva uppflyttade i högre lönegrad. Såsom även framgår av det följande är en sådan uppflyttning oundvikligen nödvändig för att styrelsen skall kunna hålla ifrågavarande två tjänster besatta med ingenjörer, vilka äga den teoretiska kompetens, praktiska erfarenhet och speciella sakkunskap, som måste fordras med hänsyn till arbetsuppgifterna.

Den ene av ifrågavarande två förste byråingenjörer är placerad på tekniska byråns avdelning för tryckkärl och lyftanordningar, den andre på byråns maskinavdelning, och båda tjänstgöra som närmaste medarbetare till resp. byrådirektörer, vilka enligt förslaget skola uppflyttas i lönegrad Ca 33.

Avdelningarnas arbetsuppgifter äro av sådan omfattning och olika

art, att en uppdelning av arbetsuppgifterna mellan byrådirektören och förste byråingenjören göres huvudsakligen med hänsyn till ärendenas art, varigenom dessa befattningshavares specialkunskaper inom förevarande olika områden på bästa sätt kunna utnyttjas. Sålunda sker inom exempelvis avdelningen för tryckkärl och lyftanordningar en sådan uppdelning, att byrådirektören personligen handlägger alla ärenden angående ångpannor och andra tryckkärl, medan förste byråingenjören enligt byrådirektörens uppdrag självständigt handlägger alla ärenden angående hissar och andra lyftanordningar. Det förekommer även, att förste byråingenjören är föredragande inför styrelsen i av honom handlagda ärenden. Både byrådirektören och förste byråingenjören biträdas av efter deras anvisningar arbetande byråingenjörer, bl. a. de båda som enligt propositionen föreslås bliva uppflyttade i 27 lönegraden (och erhålla tjänstetiteln förste byråingenjör).

På de här ifrågavarande förste byråingenjörerna ankommer bl. a.

1) att självständigt handlägga sådana ärenden angående maskiner och andra tekniska anordningar, som av tillverkare, försäljare, brukare, yrkesinspektörer, besiktningsmän m. fl. hänskjutas till arbetarskyddsstyrelsen för konstruktionernas granskning och bedömning ur säkerhetssynpunkt, varvid det ofta även gäller att avgöra, i vad mån begärda dispenser från gällande säkerhetsföreskrifter kunna medgivas, och att lämna anvisningar om konstruktionsändringar till uppnående av betryggande säkerhet;

2) att utarbeta förslag till säkerhetsföreskrifter, skyddstekniska anvisningar m. fl. bestämmelser, avsedda att utfärdas av styrelsen till ledning vid tillämpningen av arbetarskyddslagen och andra författningar på arbetarskyddets område, vilka bestämmelser således bliva normgivande i bl. a. yrkesinspektionens verksamhet;

3) att behandla frågor rörande besiktningsverksamheten samt besiktningsmäns kompetens och behörighet;

4) att som styrelsens representant närvara vid olika konferenser rörande säkerhetsfrågor och delta i arbetet inom expertkommittéer såväl inom landet som i internationellt sammanhang (sålunda är t. ex. förste byråingenjören på maskinavdelningen sekreterare i Nordiska maskinkommittén, som har till uppgift att utarbeta för samtliga nordiska länder gemensamma skyddstekniska anvisningar rörande olika slag av maskiner);

5) att fungera som byrådirektörens ställföreträdare vid förfall för denne.

De under 1) ovan omnämnda ärendena utgöras till stort antal av sådana, där utlåtande begäres huruvida maskiner och andra tekniska anordningar uppfylla de fordringar beträffande konstruktivt utförande, hållfasthet och säkerhet i övrigt, som måste ställas för att tillverkaren

eller försäljaren skall kunna anses ha iakttagit sina skyldigheter enligt 45 § arbetarskyddslagen. Det ankommer på styrelsen att avgiva dylika utlåtanden, vilka ofta avse i större serier upplagda tillverkningar. Det är därför tydligt, att arbetet med att utföra ifrågavarande granskningar och lämna anvisningar om erforderliga konstruktionsändringar, skötsel föreskrifter m. m. är av den största betydelse som en direkt och effektiv metod att förebygga olycksfall och ohälsa. Detta arbete ställer stora krav på båda allmän och speciell teknisk sakkunskap och erfarenhet samt gott omdöme. Svåra bedömningsfrågor uppkomma ofta, icke minst därigenom att skäligen hänsyn måste tagas till de i många fall betydande ekonomiska konsekvenserna av påfordrade ändringsåtgärder beträffande maskiner och andra tekniska anordningar av såväl inhemsk som utländsk tillverkning. Hållfasthetsberäkningar av i många fall komplicerad art skola granskas eller utföras, och för den tekniska bedömningen erforderliga speciella uppgifter måste ofta inhämtas ur in- och utländsk facklitteratur. Konferenser med representanter i ledande ställning för tillverkare och försäljare förekomma ofta.

Sammanfattningsvis kan framhållas att de ovan exemplifierade arbetsuppgifterna äro av så krävande art, att de här ifrågavarande två förste byråingenjörerna måste äga minst lika stor teoretisk kompetens och praktisk erfarenhet som de bäst kvalificerade förste distriktsingenjörerna och således kunna rekryteras bland dessa. Detta av initierade allmänt erkända förhållande framgår även av vad arbetarskyddsstyrelsen anfört i bl. a. sin petitaskrivelse för budgetåret 1951/52. Med hänsyn härtill framstår det som ofrånkomligt, att de här nämnda förste byråingenjörerna uppflyttas i lägst samma lönegrad som de bäst kvalificerade förste distriktsingenjörerna, vilka enligt propositionen föreslås bli placerade i 29 lönegraden.

Om en uppflyttning av ifrågavarande förste byråingenjörstjänster i lägst lönegraden Ca 29 icke skulle ske, kommer tekniska byrån att med avseende på tillgängliga kompetenta arbetskrafter försättas i en ohållbar situation. Nuvarande befattningshavare komma nämligen i så fall snarast att söka sig över till förste distriktsingenjörstjänster i 29 lönegraden eller begära avsked, och några möjligheter till återbesättande av förste byråingenjörstjänsterna med ingenjörer med erforderlig kompetens torde icke föreligga.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 107 måtte besluta, att de nuvarande båda förste byråingenjörstjänsterna i lönegrad Ca 27 på arbetarskyddsstyrelsens tekniska byrå uppflyttas till lönegrad Ca 29.

Stockholm den 2 april 1952.

Bengt Sjölin.

Sven Gustafson
i Göteborg.

Jean Braconier.